

KORNATICKÉ ROZHLEDY

duben 2021

Vážení spoluobčané,

začátkem každého roku jsme připravovali společně s mnohými z vás kulturní a sportovní akce. Program na celý rok 2021 ale bohužel není vzhledem k aktuální situaci možné sestavit. Přesto jako velký optimista a věřím ve zlepšení stavu. Proto jsem již objednal hudbu na pouťovou venkovní zábavu dne **29.5.2021**. Při této akci proběhnou i oslavy 85 let od založení SDH. Přijďte!!! Také na kornatické Letní setkání v sobotu 17.7. je domluvená hudba. Uvidíme, co se nám povede uskutečnit. Letošní rok jsme podali rekordní počet žádostí o dotace:

- na víceúčelové hřiště s umělým povrchem (namísto starého kurtu u hospody) u Ministerstva pro místní rozvoj
- na výsadbu ovocných stromů okolo obecní komunikace ze spodní části obce směrem na Ořechovnu (kolem Kamenice a lesa) u Ministerstva životního prostředí
- na rozvod optického kabelu v intravilánu obce u krajského úřadu Plzeňského kraje
- na opravu obecní komunikace ve směru na Lipnici u krajského úřadu Plzeňského kraje
- na prodloužení stávající sítě obecního vodovodu směrem na Štáhlavice a výměnu čerpadel ve strojovně u krajského úřadu Plzeňského kraje
- na maketu hradu Lopata a tří tvrzí z okolí naší obce (makety by byly umístěny venku před KD) u občanského sdružení MAS Aktivios
- připravujeme žádost k podání do konce června na rekonstrukci hasičské zbrojnice a nové devítimístné dodávkové vozidlo pro naše hasiče u Ministerstva vnitra

Jen jsem velmi zvědav, kolik dotací nám schválí.

Letos se přihlásíme do soutěže „Strom roku“ a přihlásíme dub, který roste na kraji lesa u cesty směrem na Hádky, po pravé straně. Jeho stáří je 260 let, výška 28m a ve 130cm má obvod kmenu 420cm. Až půjdete okolo, prohlédněte si jej. Je to opravdu nádherný strom.

Využili jsme toho, že byly zastaveny veškeré akce v KD a vybourali jsme otvor pro dveře ze šatny přímo do sálu. Šatna tak bude přístupná jak od hlavního vchodu, tak ze sálu. Také jsme zrušili WC pro personál za barem v přísálí - vybourali jsme příčku a tím byl zvětšen sklad pro bar. Před

hospodou jsme připravili patky a zámkovou dlažbu pro budoucí terasu. O velikonočních svátcích jsme zahájili zastřešování parketu před KD, stavbu nové hradby a opravu záhlaví studny před hospodou. Hotovo by mělo být do konce května. Jak si někteří z vás určitě všimli, začala ve spodní části obce výměna vzdušného vedení elektřiny za kabely položené do země.

Statistický údaj: k 31. březnu 2021 má naše obec již 231 obyvatel.

Na závěr všem: „Budte optimisty, již je vidět světlo na konci tunelu.“

Váš starosta

Zaniklé středověké osídlení Kornaticka

Osídlení Kornaticka je doloženo v době neolitu (před 5000 př.n.l.) i v následujícím eneolitu (asi 4300-2200 př.n.l.) Příhodné skalisko Lopata nad Kornatickým potokem v této době obsadili zemědělci a pastevci kultury s lineární keramikou a chamské kultury. Sídliště z následující doby bronzové (2000-750 př.n.l.) a železné (750 př.n.l. až k počátku našeho letopočtu) nebyla na Kornaticku nalezena. Avšak z období tohoto vrcholu prvního zalidňování střední Evropy jsou známa mohylová pohřebiště na Hádkách a na Hájku, užívaná od cca 1500 př.n.l. až do počátku doby laténské 450 n.l. To dokazuje kontinuální osídlení celé oblasti Kornaticka i v této době. Mohyly svědčí o rozsáhlém odlesnění celého Kornaticka, protože obvykle byly budovány uvnitř odlesněných sídleních areálů a udržovány celé generace. Kornaticko s nadmořskou výškou převážně na 400 m patřilo do druhé až třetí sídlení zony, už mimo tzv. staré sídlení území, prvně osidlované. Tyto oblasti byly obydleny až v dobách příhodného klimatu a populačního tlaku z nížin a v nepříznivých obdobích pak byly opět opouštěny. Na Kornaticku toto období nastalo od 4. stol.n.l. v době stěhování národů až do počátku nového tisíciletí a do krajiny se opět vrátil les. Klimaticky vlídnější Plzeňská kotlina byla osídlena slovanskými osadníky nejpozději od 9. století a odtud osídlení opět pomalu postupovalo proti proudu vodních toků znovu do vyšších poloh.

Až ve 13. století písemné prameny hovoří o existenci nových sídlišť v kornatickém areálu. Jako první je doložena zpráva o Nevidu z roku 1227. Avšak je třeba vzít v úvahu, že tzv. první zmínky nejsou záznamem o založení, nýbrž o majetkových transakcích s již etablovanými vesnicemi a lze se dle názoru historiků domnívat, že sídla byla jistě aspoň o sto let starší, než první zpráva o nich. Les byl znovu využíván a mýcen a ve 13. a v první polovině 14. stol. pak znovu trvale obydlen v rámci vrcholné středověké kolonisace: v nitru lesa byly založeny vesnice Cháchov, Dolní a Horní Nestajov (Neslív), Javor, Mydlná, Kamýk, hrad Lopata a přímo na potoce v údolí pak Kornatice. Toto osidlování ve 13. až 14. století způsobilo druhé a zřejmě dosud největší odlesnění Kornaticka. Vrcholně středověké odlesnění vyšších poloh vedlo v celé střední Evropě k mohutné půdní erozi a zazemňování údolních niv, které tím mohly být zemědělsky lépe využívány. Na plošinách vznikla pole, v údolí potoků louky, jejichž pozůstatky jsou dodnes luční enklávy na Zvoničkovně či na Neslívském potoce. Jako políčka se interpretují i terasy v okolí Javoru. Tzv. plužiny (pole navazující na zadní stranu zahrady středověké usedlosti v její šíři a v podstatně větší délce, tzv. záhumenicová pásová plužina) se předpokládají na Hádkách a v širším okolí Neslívů. Lesy decimovala poptávka po dřevě - zejména stavebním a na topení, ale i na výrobu dřevěného uhlí a dehtu a výrobu náradí. Mýcení lesa mělo i strategické cíle při odlesnění úbočí a okolí hradu Lopaty a okolí tvrzí v Dolním Neslívě, na Javoru, v Mydlné a v Kamýku a pravděpodobně i se stejným cílem byl odlesněn i vrcholek Maršálu, z kterého byl rozhled do dalekého okolí. Dalším významným středověkým zásahem do krajiny Kornaticka byla retence vody v četných vodních nádržích, vzniklých většinou přehrazením potoků. V dnešní době přírodní parky Kornatický potok a Kamínky čítají 12 funkčních rybníků a rybníčků, ve středověku jich ale bylo možná přes třicet. Některé zanikly s vesnicemi, k nimž patřily, některé byly později přeměněny na louky. Avšak obnova dalších zaniklých rybníků se však chystá (viz předchozí číslo Kor. Rozhl.)

Po zániku uvedených vesnic kolem poloviny 15. stol v souvislosti s husitskými válkami, kterému unikly jen samotné Kornatice, nastala další lesní epizoda, která prakticky trvá dodnes. Les se vracel pomalu a postupně, ale jistě. Nejdéle odolaly louky, zejména v nivách vodních toků, které jsou ještě jako bezlesé zakresleny na vojenském mapování v 18. a 19. století. Postupně i je však pohltila současná olšovo-jasanová vegetace. Jižní svah Lopaty je uváděn jako holý ještě na počátku 20. století. Na mapách II. i III. Vojenského mapování je pás lesa od Kornatic k Mirošovu sice roztržštěný, ale zasahující zemědělská plocha je opouštěná a zalesňovaná. Též lesní louky kolem bývalých vesnic jsou v 19. století zalesněny. Kornaticko bylo také tehdy součástí šňahlavského panství Černínů z Chudenic a po dokončení stavby loveckého zámku Kozel roku 1789 Janem Vojtěchem Černínem byl eminentní zájem o udržovanou lesní honitbu v celém přiléhajícím polesí. K obnově lesa pak přispěl i v habsburské monarchii nově platný zákaz lesní pastvy a hrabání steliva, což po staletí odnášelo z lesa potřebné živiny. Postupně se měnil i charakter lesa, Černínové započali s plánovaným lesním hospodářstvím s osmdesátiletou obmýtní dobou. Nejvíce byl podporován smrk, borovice a jeďle, podíl listnatého lesa klesl na 1/6. Dříve dominující doubravy ustoupily a dub byl jen alejní či hraniční strom.

Zaniklé osady

Cháchov. Leží již v rokycanském katastru, 2 km vjv od Mokrouš. Prvně připomínán 1379. Počátkem 15. století v majetku pražské arcibiskupské kapituly, 1419 jej král Zikmund zastavil Bohuslavu z Rýzmborka, po husitských válkách 1493 již pustý. Vesnice byla z devíti usedlostí kolem lichoběžníkovité návsi

Dolní a Horní Neslív (Dolní a Horní Nestajov) leží v katastru Štáhlav. Dolní 3 km východně od Štáhlav, Horní 900 m sz od Dolního, kolem je naučná stezka F.X.F. První písemná zmínka 1361, podle nalezené keramiky je však vznik zřejmě o sto let mladší. V druhé polovině 14. století patřily Nestajovy několika majitelům, oba Nestajovy však patřily k necelému kilometr vzdálenému hradu Lopata, kterému tvořily zázemí. Zánik obou vsí jistě souvisí s vydrancováním a vypálením po dobytí hradu Lopata, což dokládají nalezené hroty šípů a stopy požáru. Jako pusté jsou obě vesnice uvedeny roku 1457. Dolní Neslív ležel na obou březích Neslívského potoka, severně od Lopaty. Vesnici tvořilo šest usedlostí a tvrz některého z majitelů vsi v severní části, což byla dřevěná čtvercová stavba o hraně 28 m chráněná vodním příkopem. Domy byly stavěny i s použitím kamene a cihel. Po západním břehu potoka probíhal náhon, snad ke mlýnu. Jihovýchodně od vesnice byl potok přehrazen mohutnou sypanou hrází vysokou dnes až 7 m a vytvářející Neslívský rybník o ploše 0,3 ha. Nelze však vyloučit, že se jedná o dílo mladší než vesnice. Horní Neslív se sestávala též ze šesti usedlostí ve dvou řadách na březích potůčku, patřil k ní rybníček a lůmek.

Lopata. Zřícenina hradu Lopata leží na výrazném bulžnickovém ostrohu v katastru Milínova nad pravým břehem Kornatického potoka a je snadno přístupná po modré turistické značce a naučné stezce F.X.F. Ostroh byl zřejmě osídlen již v pravěku. Gotický hrad byl vybudován Heřmanem z Litic v polovině 14. století, možná již v třicátých letech, nicméně první písemná zmínka je až z roku 1377. K hradu tehdy patřily Nestajovy, část Štáhlav a Nezvěstic. Kolem roku 1397 se Lopata stala sídlem lupičů, asi s účastí samotného pana Heřmana. Lupiči byli přemoženi, zajati a mučeni královským vojskem pod vedením markrabího Prokopa, mladšího bratra krále Václava IV. Dobytý hrad král postoupil 1401 svému příznivci Maršíkovi z Hrádku, domažlickému purkarbímu. Po roce 1424, kdy zřejmě Maršík zemřel, se stal majitelem hradu jeho starší syn Jan. Jan kolem roku 1427 postoupil hrad svému mladšímu bratru Habartovi. Ten využil dobových neuspořádaných poměrů a stal druhým lopatským loupeživým rytířem, který se svojí početnou družinou škodil natolik, že proti lapkům se spojili husičtí hejtmani i katolická města a v říjnu 1432 Lopatu oblehli a s obránci hradu sváděli tuhé boje. V únoru 1433 se vyhladovělá posádka pokusila po zapálení hradu o únik, což se Habartovi podařilo, ale většina jeho kumpánů byla zajata. Habart pak dál provozoval loupeživou živnost z hradu Husi v jižních Čechách, kde s historie opakovala a opět z dobytého hradu uniká do Českých Budějovic, kde pak v klidu dožil do roku 1454. Samotný hrad Lopata byl po dobytí důkladně pobořen a připadl jako odúmrtí králi a od roku 1457 patřil Bedřichovi z Donína, a to včetně pustých Neslívů. Po řadě dalších majitelů se zboží 1539 stává součástí štáhlavského panství. Stavebně jádro hradu tvořil obdélníkový palác a kruhová věž na nejvyšším místě ostrohu. Další stavby stály na nižší plošině, odkud se do hradu vstupovalo po padacím mostě přes hluboký příkop.

Javor. Leží v kornatickém katastru 1,5 km severně od obce, v severovýchodní části rezervace Zvoníčkovna a kolem vede naučná stezka F.X.F. Ves Javor dle písemných pramenů existovala od roku 1373, jako pustá je sice uvedena až 1587, ale zánik vsi nastal zřejmě požárem již v 15. století. Ves čítala šest usedlostí, nepravidelně upořádaných kolem protáhlé návsi, kolem bylo v pramenné míse Javorového potoka několik rybníčků, z nichž dva se zachovaly. Dochované zůstaly i zbytky úvozových cest a terasové stupně. Tvrz Javor (tzv. Zámeček) stála asi 500 jižně od vsi na východním břehu potoka. Zřejmě to byla jednoduchá dřevěná čtvercová věž o hraně 8 m, chráněná dokola zachovaným hlubokým příkopem a valem. Ze severozápadní strany ji chránil rybník, dnes s protrženou, ale zachovanou vysokou hrází.

Mydlná. Tvrz Mydlná je v kornatickém katastru asi 1,5 km do obce na břehu rybníka na Kábovkém potoce. Písemně je prvně zmíněna 1397 a zřejmě patřila dvěma majitelům. 1442 byla prodána a nelze vyloučit, že již jako pustá. Roku 1474 je již jako pustá přímo uvedena. Dle archeologických nálezů je pravděpodobný zánik požárem. Tvrz se skládala, na rozdíl od Neslíva a Javoru, z více budov. Dodnes jsou velmi dobře patrné trosky paláce, což byla z kamenů a cihel zděná budova. Zbytky vesnických stavení v okolí dosud lokalizovány nebyly. Celý komplex tvrže chránil systém vodních příkopů, napájených z potoka, který tvrz obtékal ze severu a do obranného systému byl zapojen i rybník jižně od tvrže, který byl součástí rybníčné kaskády na Kábovkém potoce. Dva rybníky nad tvrzí jsou již přeměněny na louky, další byl po proudu, po kterém zbyla dodnes patrná mohutná protržená hráz. Další pak je obnovený Myslivecký rybník a na okraji Kornatic Mydlný rybník.

Kamýk. Ves, prvně doložená 1368, byla na hranici nevidského a mirošovského katastru asi 1 km východně od Nevida na úpatí vrchu U Habru. Snad to byly vsi dvě, Horní a Dolní Kamýk s několika majiteli. V roce 1454 jsou ještě obydleny, avšak 1587 již uvedeny jako pusté. Na pozemcích vesnic vznikl v 18. století poplužní dvůr Kamínky, myslivna a rybníky. Jen relikty zdiva po Dolním Kamýce lze nalézt západně od dvora Kamínky, na východním okraji přilehlého lesa zřejmě byl podle nalezených kamenných destrukcí s uhlíky a mazanicí Horní Kamýk.

Další podrobné informace nalezne čtenář na jednotlivých informačních tabulích naučné stezky F.X. France, buď na kornatickém webu či lépe přímo v terénu

Masopust

Každoročně se v Kornaticích připravujeme na období Masopustu a to jak účasti v průvodu samotném, tak i náležitým pohoštěním, které chystáme pro masopustní průvod i své sousedy. Masopust letos také padl za oběť pandemii Covidu19 a poprvé po 13 letech se průvod konat nemohl. Tak se alespoň ohlédneme za jeho historií.

Nejstarší zmínka o Masopustu je zaznamenána v kornatické kronice z roku 1935, kdy na konání průvodu vzpomíná pan Herejk. V poválečné době se Masopust příliš neslavil, protože se jednalo zejména o svátek církevní. Až koncem 60tých let vznikaly různé kulturní a folklorní spolky a tradice se pomalu začínaly obnovovat. K většímu návratu tohoto svátku docházelo až po roce 1989.

Slavení Masopustu u nás v Kornaticích bylo obnoveno v roce 2009, kdy se konal první obnovený ročník. Legendu O Masopustu dohledala paní Anna Šustrová, která se i zhostila výběru, pořízení a ušití mnoha kostýmů. Legendu je možné si přečíst na webových stránkách obce. Největší novodobý průvod se pyšnil v roce 2016 celkem 84 maskami. Tento rekord dosud nebyl překonán, i když každoročně přibývají nové a velmi krásně propracované masky v masopustním průvodu.

Jaký svátek tedy Masopust je a kdy se slaví?

Masopust je období od svátku Tří králů do Popeleční středy. Většinou se tímto termínem nazývá až jeho několik posledních dní před začátkem postního období. V těchto dnech se tradičně konaly zabíjačky, hodovalo se, pilo a pořádaly se taneční zábavy, protože od Popeleční středy až do Velikonoc bylo toto všechno zapovězené. Svátky masopustu a karneval na konci zimy jsou jednou z nejstarších dochovaných tradic napříč různými etniky a národy. Najdeme je už ve starém Římě, kde jsou oslavou plodnosti a vína (známe je jako bakchanálie). Masopust, který známe dnes, má návaznost na křesťanské svátky. O masopustních rejích se dochovaly písemné zprávy již ze 13. století. V kalendáři má pevný začátek (svátek Tří králů – 6. ledna), ale končí každý rok jinak, podle pohyblivých Velikonoc. Nejdůležitější dny Masopustu je poslední šestidenní.

Oslavy začínají **Tučným čtvrtkem**. V tento den měl každý vypít piva a sníst vepřového, co jen snesl.

Masopustní neděle se odehrávala v duchu tance a zpěvu. Hudebníci se postavili na náves a začali vyhrávat jako pobídku k podvečerní zábavě. Když se sešlo dost potenciálních tanečníků, hudba se přesunula na sál, kde se tančilo a pilo až do rána.

Masopustní pondělí byl další den, kdy se pokračovalo v bujarých oslavách a tanci. Tančit ale mohli jen ženatí a vdané. Svobodní k muzice přístup neměli.

Masopustní úterý bylo ve znamení velkolepého průvodu, kterého se účastnili mladí i staří. Vyhrávala hudba a průvod masek se posouval od stavení ke stavení, kde byli bohatě pohoštěni. Průvod končil pohřbením basy. Poté následovalo období 40 dnů bez hodování a veselíc.

Na konci dne se buď vynášel na márách Masopust (Bakchus), nebo se obviňovala zvířata v průvodu za všechno špatné, co přinesl minulý rok, a poté se provedla jejich symbolická poprava. Vše končilo, když

na masopustní úterý večer zatroubil ponocný na roh. Poté muzikanti „**pochovali basu**“ na důkaz toho, že na dalších 40 postních dní je konec s hudbou i veselím.

K Masopustu se váže mnoho pranostik:

Masopust na slunci – pomlázka u kamen. Konec masopustu jasný – len bude letos krásný. Jaké jest masopustní úterý, taková bude Velká noc.

Masopustní průvod:

Průvod je složen z různých tradičních masek. S maskou obvykle její majitel přejímal i její vlastnosti. K nejznámějším masopustním maskám patří:

Medvěd – šlo o symbol rozmnožování a mužské síly. Která z žen si s medvědem zatančila, dítě do roka na svět přivedla.

Šiml, Kobyla – většinou ji ztvárňovali dva lidé. Kobylu si musel během Masopustu někdo koupit, jinak měla být na jeho konci utracena, což se množstvím liho-
vin a piva většinou povedlo.

Laufr, Strakatý – jednalo se o pestrobarevnou masku s vysokou čepicí. Měl by jít před průvodem a boucháním na vrata zajistit bezproblémový vstup a přijetí hospodáře.

Kominík – začerňoval tváře kolemjdoucích a také slídlil v peci a po domácnosti, zda tam není schováno něco dobrého.

Smrt – měla nahánět přihlížejícím strach a značila konec zimy

Žid – jeho úkolem bylo ve stavení krást a poté o ukradené věci smlouvat a nechat si je od hospodářů vyplatit. Byl symbolem smlouvání, zmatku a krádeží.

Kdo mu nevyhověl, toho přetáhl přes záda rancem.

Hrachovec, Slamák – má začerněné tváře, šaty pošíte slámou a v ruce drží bič. Tato maska je hojně vidět např. na Hané.

Turci – jednalo se o masky, do kterých se oblékali většinou mladí svobodní mužové. Chodili po vsi ve čtveřici, dva červení a dva modří. Vytancovávali mladá děvčata a hospodyně, aby byla zdravá a veselá.

Ženich s nevěstou – dříve se skutečně o Masopustu konaly svatby. Pokud byla nevěsta „počestná“, do devíti měsíců porodila.

Cikán – podobně jako žid, dělal při obchůzce vesnicí různé nepřístojnosti a bylo třeba si na něho dávat pozor.

Biřic – vybíral dary od hospodářů a hospodyň, zastavoval kolemjdoucí a připomínal povinnost se vyplatit.

Mládenci – v černém oblečení s červenými pentlemi – šli v čele průvodu s kasičkou a vybírali od přihlížejících peníze.

V Kornaticích se Masopust odehrává takto: (úryvek z obecní kroniky)

Nejprve jde průvod masek ke starostovi obce požádat o svolení, zda mohou po vsi chodit a o koledu žádati. Po svolení starosty se maškaram dostane občerstvení a za doprovodu muziky začnou obcházet ves, stavení po stavení. Zde se vždy medvěďák jde zeptati, zdali do stavení mohou vstoupit a po svolení hospodáře vejdou do dvora i ostatní masky. Medvěďák pak o koledu požádá, maskary dostanou něco na zub a zapití a za odměnu vytancují hospodyně i všechny, kteří do stavení patří. Pak rychtář zavelí odchod, poděkuje za koledu a pozve všechny ze stavení na večerní tancovačku s občerstvením a Bakhusovo utopení a tím i zimy ukončení. Za doprovodu muziky pak přechází o dům dále. Po průvodu vsí

se průvod i přihlížející sejdou u kapličky, kterou společně obejdou a odeberou se na most. Tam zahraje muzika pohřební a po proslovu bude Bakhus zapálen do vody vhozen. Pak se všichni zvesela odeberou do sálu hostince na připravené pohoštění. Masopust se půlnocí ukončuje. Choditi by měli tyto masky: medvědář s medvědem, laufr, funebrák, kominík, živý s mrtvým, smrták, rychtář a rychtářka, ženich a nevěsta, žandáři, myslivec s harmonikou, bába s nůsí, cikánka, čertice s vozembouchem a další.

Masopustní koblihy

Do trochy vlažného mléka rozdrobíme droždí, zakryjeme a necháme vzejít kvásek. Mezitím utřeme žloutky s máslem, moučkovým cukrem a nastrouhanou citronovou kůrou. Poté k utřenému máslu přidáme zbytek surovin – prosetou mouku, zbytek mléka, žloutky, špetku soli, rum a kvásek. Vypracujeme tužší hladké těsto, které zakryjeme utěrkou a necháme asi 45 minut kynout. Vykynuté těsto rozdělíme na dvě

poloviny a ty vyválíme na dvě stejné placky o síle asi 1 cm. Pomocí skleničky nebo kulatého vykrajovátko naznačíme na jedné placke kolečka, ty poklademe lžičkou marmelády a přiklopíme druhou plackou. Skleničkou nebo vykrajovátkem pak vykrajíme jednotlivé kobližky. Kraje přimáčkeme, aby marmeláda nevytekla. Koblihy zakryjeme utěrkou a necháme ještě asi 15 minut nakynout. Koblihy smažíme na pánvi či v hrnci v rozehrátém tuku na střední teplotu.

-jb-

Kornatický Masopust ve vzpomínce Aničky Šustrové

Za dobu, co Masopust v Kornaticích slavíme, vystřídal se mnoho kostýmů. Ze začátku jsem hodně čerpala ze svých vlastních zásob látek, svršků a přízdob. Lidé si pak chodili kostýmy zkoušet a zvažovali, který by byl pro koho ten nejvhodnější. Před Masopustem jsem každý rok ušila vždy nějaký nový kostým, aby naše družina byla velmi pestrá a těšila se z nových přírůstků. Celkem to za celou dobu bylo asi 50 kostýmů, z toho komplet ušitých „mojí jehlou“ asi 25. Inspiraci jsem hledala v dobových obrázcích, okresním archivu a také ve známých českých pohádkách nebo starých fotografiích. Nejsložitější a zároveň nejhezčí kostým na šití byl nepochybně „Husar“. To byl docela oříšek.... Napřed jsem musela zjistit, jak takový kostým vypadá a z čeho se skládá. Potom sehnat a upravit stříh. Objednat látku, šňůry, knoflíky, šavli.... Celý kostým se skládá z kalhot, spodního kabátku, vrchního kabátce a husarské čepice. Vše zlatou kroucenou šňůrou a knoflíky zdobené a kožešinou lemované. Jen materiál na tento kostým byl velmi nákladný. (*Ale že mu sluší, podívejte se.....*). Většina kostýmů je ale ušitá z civilních oděvů, které lidé již nenosili. Zatím posledním kostýmem byl převlek pro mého vnuka Matěje, kterému jsem na jeho přání ušila modročerného pavouka. Až z kostýmu vyrostete, dám jej do skladu masek k dalšímu využití. Všechny kostýmy jsem šila ráda a s chutí. Je to takový můj koníček, tuhle práci mám ráda a dělám ji pro radost ostatních. Odměnou je vždy veselý a pestrobarevný průvod, zářící pohledy a v neposlední řadě krásné masopustní fotografie.

Dne 28.2.2009 byl v naší obci vystrojen 1.Kornatický staročeský Masopust.

Masky a postup při konání Masopustu jsem získala dle dochovaných dokumentů z knihovny a muzea v Rokycanech. Tak, jak se dříve na Rokycansku slavilo. Pod záštitou obce, jsem spolu se svým manželem Jindřichem a kamarádem Standou Křapíkem podebatovala o hlavních maskách průvodu, které by na masopustním veselí neměly chybět. Vše jsme zorganizovali a za pomoci ostatních jsme vystrojili První masopustní průvod v Kornaticích. Masopust se opravdu vydařil výborně a masopustní tradice v naší obci byla tak založena. Sešlo se celkem 33 masek, což byl velmi krásný výsledek našeho společného snažení a úsilí. Sama jsem ušila 8 masek. Také většinu ostatních jsem dala dohromady ze zajímavých kousků oblečení a doplňků, které jsem měla k dispozici. Další 4 masky vytvořila Monika Markvartová. Důležité bylo především to, aby masky pocházely z prostředí vesnice či starých českých pohádek. Hlavní masky byly a dodnes jsou - rychtář, rychtářka, medvěd, medvědář, nevěsta a ženich, kominík, laufr neboli strakatý, funebrák, živý z mrtvým, 2 žandáři a smrtka. Přidali se ještě selka se sedlákem a selská dcerka, myslivec s harmonikou, karkulka, vlk, myslivec, lev, vodník, vodnice, pirát, čert, bába s nůši, potulný muzikant s valchou, cikánka, bludička, Ančí a Krakonoš, kuchtík a pan hostinský. Masopust začínal úderem poledne. U kapličky se sešli všichni účastníci průvodu na společné focení. Poté se průvod odebral ke starostovi obce. V čele šel tzv. Funebrák, který táhl ozdobený žebříňák a na něm měl ze slámy, klacků a krepového papíru vyrobeného Bakchuse. Za ním šli v průvodu ostatní, v čele s medvědářem a medvědem. U domu starosty - rychtáře, se šli medvědář s medvědem nejprve zeptati, zda do dvora mohou vstoupiti. Po svolení rychtáře žádali o povolení po vsi choditi a koledu si vysloužiti. Povolení jim bylo uděleno, sic nesmí po vsi škoditi. Rychtář s rychtářkou byli maškarami vytancováni za doprovodu harmoniky. Na maškary i přihlížející tu čekalo pohoštění. Tak se po celé vsi, stavení od stavení, chodilo. Vždy u domu se medvědář s medvědem šli zeptati, zda mohou „s maškarama na dvůr vejíti“. Po povolení vstoupiti, byli domácí vytancováni. Pak rychtář za pohoštění a výslužku poděkoval a do hospody na tancovačku je zval. Pochůzka vsí nakonec skončila na mostě u studánky. Za doprovodu pohřební muziky byl zapálen Bakchus se slovy „Bakchusi, Bakchusi, do vody tě házíme a Masopust tím končíme. Zimu slunci a jaru poroučíme. Vše veselící a tancem završíme.“ Dole pod mostem stála připravená smrtka a ta padajícího Bakchuse ještě sřála. Tím skončil průvod vsí a všichni, maškary i přihlížející se odebrali na sál k tanci a volné zábavě.

Anna Šustrová

Slovo kronikářky

Milí čtenáři Kornatických rozhledů, dovoluji mi, abych navázala na své předchozí příspěvky a seznámila Vás s pokračováním vypravování Josefa Herejka, vojáka 1. světové války.

„Byl to Jos. Grob od Slaného osmatřicetiletý a Jaroslav Sýkora z Prahy devatenáctiletý. Jdouce mimo kancelář, ulevil si Jos. Grob slovy: „Takové rozkazy dává rakouský inteligentní oficer.“

Tento výrok stal se mu osudným. Na zápraží chaty stál službyvedoucí četař, který to slyšel a ohlásil hned veliteli. Mezi tím pronesl vojín Sýkora: „Nazdar, zítra prý půjdeme patnáctkrát do lesa.“ Domnívá se, že desátník v německé řeči tuto větu pronesl.

Četař na rozkaz velitelův kázal přinést provazy a vojíny Groba a Sýkoru nechal uvázat u vysokého kolu plotu. To působilo na mne drtivě. Místo večere viset. To bylo mnoho. Ač byl u nás často někdo uvázán, přece nás to nikdy nezaráželo tak jako dnes. Mlčeli jsme. Vojín Grob byl nemocen, nervosní, který z duše nenáviděl rakouský militarismus. Dostali jsme večeri na rozdíl od jiných dnů hojně večere, po níž se odebrali vojáci do svých baráků. Zůstal jsem ještě s osmi jinými, kteří jsme bydleli asi dvě stě metrů odtud před kanceláří, čekající na rozkaz. Myslel jsem na uvázaného Groba a nemohla dále v sobě dusit zlost, posílal jsem celé rakouské státní zřízení ku všem čertům. Proklínal jsem chvíli a zlobil se na své druhy, ježto mnozí nesli svým národnostním neuvědoměním také na tomto díle vinu. Ani ve snu by mi nenapadlo, že přede mnou stojí rakouský špicl v podobě službyvedoucího. Tento čekal, až jsem domluvil a hrozil mi uvázáním. Ačkoliv jsem byl nemile překvapen, ozval se ve mně vzdor a odpověděl jsem mu, že se nebojím ničeho ani ne uvázání. A sice bych musel být napřed lékařsky prohlédnut a uznán k uvázání. Byl jsem úplně promočen, zima mnou třásla a v té chvíli byl bych opravdu rád, kdyby k tomu došlo. Četař na to více neodpověděl a zatím jsme nastoupili k rozkazu. Vyřizování šiku trvalo dobré půl hodiny za svícení svítilny. Konečně bylo po rozkaze a všichni jsme se rozběhli do svých světnic, pokud možno je tak nazvat. Ráno 21. listopadu odváděl desátník na koni vojíny Groba a Sýkoru k polnímu divisijskému soudu v Tisza Borgutu v Uhrách. Následujícího dne putoval jsem za nimi v průvodu téhož desátníka já a Jos. Dvořák z Prahy, kterému přičítáno, že vykřikoval večer onoho dne u kuchyně pobuřující řeči. Zajímavé bylo, že já byl obviněn k nabádání k vzpouře, ačkoliv službyvedoucí Rusín, který mě osudný večer poslouchal, špatně česky rozuměl. Já se vždy snažil, abych mluvil správně česky a mezi kamarády německých na vojně užívaných slov jsem nikdy neužíval. Proto udání službyvedoucího co ode mne slyšel, ale se mu vymstilo tím, že u předvolání výslechu mě vůbec nerozuměl, když jsem k němu mluvit z nařízení soudu musel.

U soudu dařilo se nám výborně. Byla to doba nejšťastnější mé rakouské vojny vůbec. Spali jsme ve světnici s mužstvem štábní setniny, k níž jsme přináleželi do stavu. Naší prací bylo naštipat kuchařům dříví, nanosit vodu a dopoledne společně s vojíny štábní setniny oškrábat brambory. Vojáci štábní setniny byli Maďaři a Rumuni. Měli nás rádi. Zvláště kuchaři na nás drželi. Kdykoli zbylo u kuchyně co lepšího, vždy tím na nás počítali. Jaký rozdíl byl tu v požiticích. Zde dostávali jsme víno každý den, u nás někdy za týden. Často jsme měli v kávě nebo čaji rum, u nás ho poddůstojníci vypili s kuchaři, láhev dolévali vodou.

Vážení čtenáři, líčení 1. světové války pokračuje v kronice ještě na několika stranách. S těmi bych Vás ráda seznámila v příštím vydání.

Mgr. Ivana Szobonyová, kronikářka Kornatic

Oznámení MŠ - ZŠ Mirošov

Zápis do spádové Mateřské školy V Mirošově proběhne letos elektronicky v termínu 2.-16. května.

Podrobnosti najdete na webových stránkách ZŠ a MŠ Mirošov. Těšit se můžete na nově vybudované nebo zrekonstruované třídy, keramickou dílnu, budování nové přírodní zahrady v areálu školky. Nechybí individuální přístup k dětem, účast na kulturních vystoupeních, plavecký kurz nebo poznávání kulturního a přírodního dědictví regionu spolu s dětmi.